

Oulu 12.8.1969

KUNNIAHORTONOMI

PANU:

Kesä-Oulun kauneimpia nähtävyyksiä on hautausmaa. Varsinkin siellä vanhalla puolella, jota entiset vanhat kutsuivat "Ståh-leborgiksi", käy mielellään silloin, kun käynti ei liity päiväkohtaiseen surujuhlaan.

Kauas takavuosien taakse jääneitä kesäpäiviä omimpieni haudoilla muisteltuani kävelin yhä syvemmälle vanhaan osaan, ohi "kuvernöörin muistomerkin". Pysähdyin kahden suuren rautaristin eteen ja tavasin ties kuinka monennen kerran sanat, jotka on valettu kaupunginviskaali ja lääninsihteeri Abraham Lundahlin ja hänen vaimonsa mustiin risteihin. "Saknad af elva barn..." Yhden-toista lapsen rakastettu, kaivattu äiti oli poismennessään neljäkymmenenkolmen vuoden ikäinen...

Risteissä oli kuitenkin jotain outoa, ja hetken kuluttua tajusin, että ne oli vasta maalattu. Samalla tajusin, että molemmat ristit olivat suorassa, vaikka olisin voinut vannoa, että toinen niistä oli ollut kallellaan. Totta kai sen muistin, koska olin tuntenut itseni kiusaantuneeksi, kun en ollut pystynyt järjestämään sen oikaisua. Katsoin taempana olevaa viskaalin pojan,

merikapteeni Lars Lundahlin kookasta hautakiveä, mutta se oli entisellään, eikäpähän itse kivessä korjaamista ollutkaan, nurmikko vain olisi pitänyt saada hoitoon, mutta...

Palailin takaisin vanhan puolen mutkikkaita polkuja ja huomasin, että risti siellä, toinen tuolla kiisi mustana niin kuin Lundahlin ristin ja että monien kohokirjaimet, jotka aikanaan oli valkaistu, oli nekin vasta uudelleen maalattu. Useimmat nimet olivat niminä hyvin tuttuja, oululaista porvaristoa, kuuluisia ja vähemmän kuuluisia kauppamiehiä ja mestareita, "kommerserooteja" ja konsuleita, merikapteeneita, perämiehiä, heidän vaimojaan ja muita perheenjäseniä. Monenkin ristin kohdalla tuntui, että sen ja peruskiven asentoa oli kohennettu, eiköhän vain kivijäkin.

Kerran soitin sitten Marttilan ro-vastille, kyselin ja sain selvitksen: kysymys oli laajahkosta restauroinnista, josta kiitos kuuluu entiselle oululaiselle Kaj Snellmanille. Vaikka hän ilmeisesti onkin toiminut kiitosta ajattelematta, toimenpide ansaitsee julkisen maininnan. Äskettäin kuusikym-

mentä vuotta täyttänyt kansliasihteeri Snellman, Lyseon ylioppilaita, mutta sitten helsinkiläistynyt, on Oulun kuuluja Snellmaneja "kaksinkertaisesti". Hänen isänsä, jota äskettäin pakinassani muistelin, oli Walter J. Snellman, kunniaopettori, Muhoksen Snellmaneja, äitinsä Signe isän serku, Oulun Snellmaneja. Walter ja Signe Snellman toimivat molemmat Oulun muistojen vaalimisen hyväksi, olivat Oulun Sillan perustajajäseniä, kirjoittavia ihmisiä jne.

Ilmeisesti Kaj Snellman vanhempiensa haudalla käydessään on kiinnittänyt huomiota monien vanhojen hautojen ja niiden muistomerkkien huoonon kuntoon ja seurakunnan muistutuslappuihin ja asiantilaa aikansa murehdittuaan päättänyt toimia. Hän hankki eräältä "fondetilta", säätiöltä, pyöreän summan rahaa käytettäväksi Oulun vanhalla hautausmaalla nukkuvien oululaisen kaupan ja merenkulun edesmenneiden edustajien ja heidän sukujensa leposi-jojen kunnostamiseen ja kaunistamiseen pelastaen varmaan tällä osallistumisellaan monta hautausta Snellmanin ansaitisi kunniahortonomin nimen ja arvon.

Oulun vanhalla hautausmaalla riittää kuitenkin työtä vielä paitsi seurakunnillemme, monille säätiöille ja muille rahoittajille, jotta poismuokuneiden seurakunta myös sosiaalisen rakenteensa puolesta tulevaisuudessakin edustaisi sitä Oulua, joka vuodesta 1782 lähtien on saatettu tämän muistojen tarhan multiin.